nieuws

Controles op ggo's worden steeds moeilijker

nieuws

De gengewassen die biotechbedrijven ontwikkelen worden steeds ingewikkelder. In 2010 komt er mogelijk genetisch gewijzigde maïs op de markt die niet één, maar acht nieuwe genen kreeg ingebouwd. Daardoor worden ook de controles op ggo's steeds moeilijker. Betekent dit dat Europa op termijn moet buigen en gewijzigd voedsel accepteren? "Ik geloof dat veel landen buiten Europa onze meetmethodes zullen overnemen", zegt Guy Van den Eede, die het biotechnologie-labo van het Joint Research Center van de Europese Commissie leidt.

22 SEPTEMBER 2008 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:05

De gengewassen die biotechbedrijven ontwikkelen worden steeds ingewikkelder. In 2010 komt er mogelijk genetisch gewijzigde maïs op de markt die niet één, maar acht nieuwe genen kreeg ingebouwd. Daardoor worden ook de controles op ggo's steeds moeilijker. Betekent dit dat Europa op termijn moet buigen en gewijzigd voedsel accepteren? "Ik geloof dat veel landen buiten Europa onze meetmethodes zullen overnemen. Als handelspartners hebben ze er belang bij", zegt Guy Van den Eede die het biotechnologie-laboratorium van het Gemeenschappelijk Onderzoekscentrum (JRC) van de Europese Commissie leidt.

Met de genmaïs die achtvoudig gewijzigd is, bouwen biotechbedrijven Monsanto en Dow AgroSciences voort op een groeiende trend naar complexere biotechnologische gewassen. Monsanto had al een triple stack op de markt - een maïsplant met drie ingebouwde genen voor insecten- en herbicideresistentie. De nieuwe maïsvariant met acht gecombineerde kenmerken, SmartStax geheten, bevat drie genen die de plant beschermen tegen ondergrondse wortelboorders, drie genen tegen bovengrondse stengelboorders en twee genen die de plant ongevoelig maken tegen twee verschillende onkruidverdelgers.

In de VS en Japan hebben Dow en Monsanto al een toelating aangevraagd voor de SmartStax maïs. Monsanto hoopt het gewas tegen 2010 op de markt te brengen. We

zullen het in de VS als ons voorkeursproduct aan de landbouwers aanbieden, zegt woordvoerder Jonathan Ramsay, net zoals onze triple stack er al enkele jaren ons star product is. Landbouwers zijn er heel tevreden mee.
In Europa zal het zo'n vaart niet lopen, want er is nog veel wantrouwen tegenover genetisch gewijzigde organismen (ggo's). De Europese Commissie blokkeert al jaren de toelating van enkele veel eenvoudigere gengewassen, dus de kans is klein dat SmartStax-maïs vlot toegang krijgt. Maar hoe zal Europa verhinderen dat het gewas straks toch binnenkomt, als de Amerikaanse SmartStax net als veel andere gengewassen de wereldmarkt overspoelt?
Met genetische analyses gaan controlelaboratoria na of maïszetmeel, chocoladekoekjes of taco's gemaakt zijn op basis van genetisch gewijzigde maïs of soja. Maar naarmate er meer gengewassen op de markt komen die bovendien steeds complexer worden, krijgen de controleurs het moeilijker om de toegelaten producten te onderscheiden van de niet-toegelaten. Om zeker te weten of een blik groentesoep vrij is van genetisch gewijzigde soja, maïs, bonen of aardappelen, moeten de controleurs immers naar alle mogelijke stukjes DNA speuren die de biotechbedrijven in genetisch gewijzigde gewassen inbouwen en die niet voorkomen in conventionele gewassen. Hoe meer verschillende gengewassen er in omloop geraken, hoe meer DNA-fragmenten moeten opgespoord worden.
Maar de huidige controles zijn beperkt. Honderden producten in de winkelrekken bevatten soja, maïs of koolzaad - gewassen die wereldwijd op grote schaal genetisch gewijzigd worden. Maar het Voedselagentschap onderzocht in ons land vorig jaar nog geen driehonderd stalen, meldt het jaarrapport. En dat terwijl België met zijn havens toch een belangrijk import- en doorvoerland is. Bij de overheidscontroles wordt zelden iets illegaals gevonden.
Consumenten- en milieuorganisaties vonden met hun eigen steekproeven meermaals genetisch gewijzigd voedsel dat de officiële controle-instanties over het hoofd hadden gezien. Zo vond Friends of the Earth in voedingsmiddelen die wereldwijd verkocht werden genetisch gewijzigde StarLink-maïs van het bedrijf Aventis (nu Bayer CropScience), die niet voor menselijke consumptie was toegelaten. Greenpeace vond genetisch gewijzigde rijst in China, die nog nergens was toegelaten. De voorvallen bewijzen dat volstrekt illegale gewassen, die niet toegelaten en mogelijk onvoldoende op hun veiligheid onderzocht zijn, toch in de voedselketen terechtkomen.
De meeste gengewassen die op de wereldmarkt circuleren, zijn in Europa niet toegelaten, en mogen dus niet in onze voeding aanwezig zijn. En zodra een ingrediënt voor meer dan 0,9 procent van een toegelaten genetisch gewijzigd gewas afkomstig is,

moet het voedingsmiddel als 'genetisch gewijzigd' geëtiketteerd worden. Een accurate bepaling van de hoeveelheid is dus belangrijk.
Maar voor genetisch gewijzigde gewassen die vier of acht nieuwe genen bevatten zijn de huidige tests niet geschikt. Want bij de meting lijkt het alsof er vier of acht verschillende gengewassen in het mengsel zitten, waardoor het ggo-gehalte van het lot overschat wordt en het product mogelijk onnodig wordt afgekeurd omdat de grenzen van *toegelaten accidentele vermenging met ggo-gewassen* overschreden lijken. De tests moeten dus nog beter.
"We werken aan een test waarbij we in één keer meerdere genetisch gewijzigde organismen kunnen opsporen', vertelt Guy Van den Eede van het Gemeenschappelijk Onderzoekscentrum (JRC) van de Europese Commissie. "Die test herkent twaalf verschillende genetische elementen die kenmerkend zijn voor maïs, koolzaad, rijst of katoen en voor bepaalde genetisch gewijzigde gewassen". Bovendien werken veel laboratoria in Europa nog op hun eigen manier. Daarom wil de Europese Commissie een uniforme methode uitwerken om de detectie in Europa te harmoniseren.
Veel biotechnologen, zowel uit het onderzoek als uit de industrie, vrezen dat de dure controles méér schade berokkenen dan goed doen. Door de strikte Europese regels wordt het voor bedrijven uit ggo-landen steeds moeilijker om nog ladingen ingevoerd te krijgen. En een afgekeurde scheepslading terugnemen, kost geld, veel geld. Bijna alle soja die in de Verenigde Staten en Argentinië geteeld wordt, is genetisch gewijzigd. Europa importeert nog niet-gewijzigde soja uit Brazilië, maar ook dat land schakelt meer en meer over op biotech-soja. Naarmate niet-gewijzigde soja schaarser wordt op de wereldmarkt, wordt die ook duurder.
In heel wat landen, waaronder de Verenigde Staten, moeten toegelaten genetisch gewijzigde gewassen niet geëtiketteerd worden. Ze worden verkocht zoals conventionele producten. Zullen die exportlanden zich blijven schikken naar de Europese regels voor ggo's? Europa is niet het enige land met strenge ggo-normen, maar de regels zijn wereldwijd niet uniform.
In Japan, waar al minstens 88 verschillende genetisch gewijzigde gewassen zijn toegelaten, is etiketteren wel verplicht, net als in Europa, maar alleen voor producten die meer dan vijf gewichtsprocent ggo's bevatten. Ook in China, Thailand en Taiwan zijn de grenzen voor etikettering minder streng dan in Europa. Toch meent Guy Van den Eede dat Europa niet hoeft te buigen wat zijn ggo-politiek betreft. Hij is van mening dat heel wat handelspartners onze methodes zullen overnemen omdat zij er alle belang bij hebben.(GL)

Poll: Vindt u dat de EU-lidstaten de bevoegdheid moeten krijgen om ggo-vrije zones af te bakenen?

Bron: De Standaard

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada